

3. Guidere M. The Translation of Advertisements: from Adaptation to Localization M. Guidere Lyon 2 University – France[електронний ресурс] джерело доступу: <http://www.translationdirectory.com/article60.htm>
4. Морозова, И. Слагая слоганы. И Морозова. Омск: ОМГУ, 2007. 172 с.
5. Панкова, И. М. Особенности семантики и структуры рекламного текста [електронний ресурс] джерело доступу: <http://www.ncstu.ru>. 2004.

Король Лариса Леонідівна

канд. пед. наук, доцент,
доцент кафедри англійської та німецької філології,
Полтавський національний педагогічний університет імені
В. Г. Короленка

РОЛЬ СПОГАДОВОГО ДИСКУРСУ В РЕКОНСТРУКЦІЇ ОБРАЗУ ІВАНА БАБИЧА

Вступ. Неперебутнім джерелом у дослідженнях біографічного світу відомих особистостей минулого, до яких уналежнюємо й постать українського перекладача французького походження, педагога, поліглота, Члена спілки письменників України Івана Бабича, слугують спогади їхніх сучасників.

В них осенсовується комплекс реальних подій, який забезпечує постання образу суб'єкта спогадів у множині обставин та поведінкових, учинкових на них реагувань, або ж, навпаки, означений образ висвітлюється в межах якоїсь однієї буттєвої обставини [1, с. 142]. Спогади дають змогу змодельовати подію, надати їй емоційного, людського виміру, позаяк реконструкція лише на основі документів буде абсолютно неповною [2, с. 191], а тому увага сучасних біографологів прикута до спогадового дискурсу (Л. Буряк, Т. Ківшар, В. Попик, О. Онищенко, О. Пухонська, О. Яценко та інші).

Виклад основного матеріалу дослідження. Нам імпонує міркування М. Коцюбинської про те, спогади як один із проявів документалістики мають свою специфіку, але становлять «напрочуд змістовний і своєрідний інформаційно-психологічний феномен на непевній і рухомій межі між сьогодні й учора, між живим і неживим, між пам'яттю і історією, між документом і сповіддю». І як кожне межеве явище, в усіх своїх іпостасях спогадовий дискурс живий і багатовимірний, насичений неповторними деталями і суб'єктивними цюхвилинними враженнями, він залишає по собі смак автентичности і водночас не цурається домислу, чару імпровізації, адже грань між художнім домислом і спогадом доволі неокреслена... [3, с. 108]. Можна впевнено ствердити, що спогади – неодмінний складник осмислення ключових соціальних та психологічних впливів, процесів і явищ, котрі формували сприятливі, чи, навпаки, нестерпні умови несвободи, упереджености, особливо в умовах тоталітарного суспільства.

Українська дослідниця Н. Колошук слушно зауважила, що тексти спогадового дискурсу потребують особливої методики аналізу кожного конкретного свідчення, яка повинна враховувати не лише критерії достовірности матеріалу та яскравість вираженої авторської суб'єктивности, а й низку ідейно-поетикальних характеристик, як-от: масштаб узагальнення окремого людського досвіду; мистецтво відбору вражень і фактів; точність деталей, обставин, характеристик; безстрашність свідчень усупереч тенденціям суспільного замовчування «білих плям» історії; авторську здатність подолати зужиті ідеологічні стереотипи; жанрову і стилістичну свободу та вправність оповіді; вихід поза естетичні канони доби у формуванні неповторної структури документального свідчення; здатність викликати ефект катарсису «позаестетичними» засобами документального письма; розкриття авторської особистости та вміння бачити й показувати інших людей [3, с. 216].

Реконструкція образу І. Бабича на основі спогадових текстів родичів, колег, студентів переконливо довела, що інтерпретування тих чи тих подій,

співпережитих автором із суб'єктом його спогадів, насичують задокументовані факти тим живим колоритом невідомих раніше епізодів, завдяки яким і відбувається «олюднення» наявного біографічного матеріалу, розкриваються імпліцитні причиново-наслідкові зв'язки, оприявлюється бабичева «інакшість» як людини, котрій властиві внутрішня свобода, нетерпимість до ницости в будь-яких її проявах. Прикметно, що спогадові тексти зчаста екстрапольовані на певні контроверзи, дражливі епізоди інтегрованості І. Бабича в радянський соціопростір, на парадигму протидії авторитарним / одіозним явищам у професійному оточенні.

Біографологиня Л. Буряк образно відзначила, що біографічний обшир талановитої людини – безодня, пірнаючи в яку дослідник щоразу натрапляє на приховані в ній перлини. Кожна з них є неоціненною знахідкою, адже може не лише доповнити вже усталені біографічні реконструкції, а й кардинально їх змінити. Колись залишені поза увагою або невідомі факти, свідчення, міркування раптом починають відігравати ключову роль у спробах відновити цілісну картину біографічного буття особи, переконливо підтверджуючи факт змінності та рухливості самої біографічної реконструкції як феномена, особливості якого зумовлені соціокультурними процесами, часовими трендами, світоглядними позиціями автора [4, с. 216].

Мозаїка думок, вражень, переконань спогадників упорядкувалася в характеристику особистості І. Бабича, домінуючими рисами якої постають: інтелектуальність, різнобічна освіченість, професіоналізм, гідність, незалежність, талановитість, готовність прийти на допомогу, тактовність, мудрість, скромність, працелюбність, доброта, почуття гумору тощо.

Висновок. Реконструкція життєвого шляху І. Бабича за спогадами удоступнила екзистенційне середовище, світогляд, генезу самовідчуттів та самотворення. У розлогих і лаконічних спогадових візіях розкодовано постать перекладача – взірць духовного розвитку, здатності обстоювати ідеали та ціннісні пріоритети, протистояти життєвим обставинам, домагатись успіху.

Список використаних джерел:

1. Король Л. Інтелектуал, гуманіст, культурник: Іван Бабич у рецепціях сучасників. *New Horizons of Philological Science* : collective monograph. Riga, Latvia : “Baltia Publishing”, 2021. С. 141–168.
2. Пухонська О. Я. Література і пам’ять: версії взаємовпливу. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: серія «Філологія»*. Острог : НаУОА. 2018. Вип. 4(72). С. 191–193.
3. Колошук Н. Нефікційна література (документалістика) як маргінальне явище мультикультурного процесу сучасності: українська ситуація. *Питання літературознавства* : наук. зб. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2009. Вип. 78. С. 215–223.
4. Буряк Л. І. Іван Лисяк-Рудницький: матеріали до біографії у вимірі оточення і часу. *Українська біографістика*. 2019. Вип. 18. С. 67–94.

Кравченко Вікторія Леонідівна,

канд. філол. наук, доцент,

доцент кафедри англійської та німецької філології,

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г.

Короленка

МУЗИЧНИЙ ДИСКУРС ЯК РІЗНОВИД КОМУНІКАТИВНОГО ДИСКУРСУ

Процеси глобалізації музичного життя, виконавчої діяльності, музичної освіти диктують необхідність оновлення наукової основи методів виконавчої і педагогічної роботи. Оскільки мистецтво в цілому, і музичне мистецтво в особливості, належать до галузі людської діяльності безпосередньо пов’язаного з комунікацією (передачею інформації в різних її формах від однієї людини до іншої), на даний момент назріла необхідність вироблення принципів аналізу та термінологічної бази досліджень, спрямованих на